

належного рівня оперативної безпеки, захисту інформації чи збій зазначеного суб'єкта можуть створити умови, які сприятимуть масовому зловживанню під час використання цифрового підпису.

Слід звернути увагу на те, що на державному рівні немає єдиного стандарту якості, яки би гарантував інформаційну безпеку зберігання та передачі даних, що використовуються для електронного підпису.

Отже основним завданням цифрового підпису є це спрощення та прискорення доку- ментообігу між суб'єктами господарювання, органами державної влади та споживачами. Використання цифро- вого підпису сприятливо впливає на функціонування туристичного бізнесу. В першу чергу це скорочення часу при здачі звітності, а також можливість підписання договору з клієнтом або партнерами в режимі онлайн. Але для цього передусім необхідно законодавчо врегулювати систему електронного документообігу, а також розробити стандарти, які дадуть змогу спростити процес накладання й перевірки цифрового підпису.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азарова А. О., Роїк О. М., Годя К. О. Електронний цифровий підпис як засіб захисту інформації на вітчизняних підприємствах. *Економічний простір*. 2012. № 60. С. 258–263.
2. Дутов М. Правові проблеми електронного документообігу. *Право України*. 2002. № 6. С. 122–124.
3. Про електронні документи та документообіг: Закон України від 22 травня 2003 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text> (дата звернення: 07.11.2021).

Л. М. Свириденко, Р. В. Зігунов, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ТУРИЗМУ

У статті розглядається стратегія сталого розвитку регіонального туризму, яка створює баланс між екологічними, соціальними та економічними аспектами. Основна увага приділяється збереженню культурної спадщини, розвитку інфраструктури, залученню всіх зацікавлених сторін. Наголошується на важливості ефективної співпраці та моніторингу, що дозволяє адаптувати стратегію до мінливих умов і забезпечує збереження ресурсів для майбутніх поколінь.

Ключові слова: *сталий розвиток, стратегія, екологічні аспекти туризму, культурна спадщина, регіональний розвиток, регіональний туризм.*

The article considers a strategy for sustainable tourism development that creates a balance between environmental, social and economic aspects. The main focus is on the preservation of cultural heritage, infrastructure development, and the involvement of all stakeholders. The importance of effective cooperation and monitoring is emphasized, which allows the strategy to adapt to changing conditions and ensures the preservation of resources for future generations.

Keywords: *Sustainable development, tourism strategy, environmental aspects of tourism, cultural heritage, regional development, energy efficiency of tourism.*

Сталий туризм, як важлива складова розвитку сучасної туристичної індустрії, передбачає комплексний підхід до збереження екологічної рівноваги, культурної спадщини та соціальної стабільності. Однак на практиці в багатьох регіонах спостерігається розвиток туризму без належного врахування принципів сталого розвитку, що може призвести до серйозних негативних наслідків, зокрема до виснаження природних ресурсів, деградації культурних пам'яток та посилення соціальної нестабільності. Відсутність ефективної координації між державними органами, місцевими громадами та приватними туристичними підприємствами є однією з основних причин цієї ситуації. Це підвищує важливість розробки та впровадження ефективних стратегій сталого туризму, які зможуть не лише мінімізувати негативний вплив туризму, але й сприяти інтеграції соціальних, економічних та екологічних аспектів у процес його розвитку.

Метою роботи є розгляд сучасних аспектів стратегії розвитку сталого туризму, в контексті визначення її важливості для збереження природних і культурних ресурсів, забезпечення економічного розвитку регіонів та підвищення якості життя місцевого населення.

Стратегія розвитку сталого туризму передбачає збалансоване забезпечення функціонування туризму з мінімальним впливом на довкілля, збереженням культурної спадщини та підтримкою соціальної та економічної стабільності регіонів, які приваблюють туристів.

Основні складові стратегії сталого розвитку туризму включають:

1. Збільшення уваги до екологічних та соціальних питань в туристичній галузі.
2. Залучення всіх зацікавлених сторін до участі в розвитку сталого туризму, включаючи туристичні компанії, громадські організації, місцеві органи влади та жителів.
3. Підтримка збереження культурної спадщини та традиційних звичаїв, що є важливим елементом туристичного приваблення деяких регіонів.

4. Розвиток туристичної інфраструктури з урахуванням принципів сталого розвитку, зокрема, зменшення енергоспоживання та використання відновлюваних джерел енергії.
5. Розвиток туризму в рамках збереження біорізноманіття та використання екосистемних послуг, що може сприяти як збереженню природних ресурсів, так і розвитку туризму.
6. Залучення місцевого населення до розвитку туризму, сприяння розвитку підприємництва та залучення доходів в регіони.

Стратегія розвитку сталого туризму є важливим кроком до забезпечення розвитку туризму з урахуванням екологічних, соціальних та економічних проблем, пов'язаних з розвитком туризму в територіальних громадах України, що може позитивно вплинути на загальний розвиток туристичної галузі, збереження природних та культурних ресурсів, підвищення якості життя місцевого населення та забезпечення сталого економічного розвитку регіонів. Для реалізації стратегії розвитку сталого туризму в територіальних громадах України, потрібно планувати, координувати та контролювати процес розвитку регіонального туризму в рамках принципів сталого розвитку, а також залучати до цієї діяльності всіх зацікавлених сторін.

Важливо також забезпечити ефективне співробітництво між місцевими органами влади, туристичними компаніями, громадськими туристичними організаціями та жителями для забезпечення успішної реалізації стратегії сталого розвитку туризму в територіальних громадах. Для досягнення мети сталого туризму в територіальних громадах важливо здійснювати моніторинг і оцінку впливу туристичної діяльності на довкілля, економіку та соціальні процеси територіальної спільноти, а також коригувати стратегію відповідно до результатів оцінки.

Узагальнюючи, стратегія розвитку сталого туризму в територіальних громадах має на меті забезпечити розвиток туризму в рамках принципів сталого розвитку: збереження природних та культурних ресурсів, підвищення якості життя місцевого населення та забезпечення сталого економічного розвитку громади.

Стратегія сталого розвитку туризму визнана в Україні шляхом приєднання до Кіотського протоколу відповідно до Закону України «Про ратифікацію Кіотського протоколу до Рамкової Конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату» від 4 лютого 2004 р. № 1430-IV [1] та «Стратегія розвитку туризму та курортів на період до 2026 року в Україні» [2]. В Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року в Україні визначені основні напрямки сталого розвитку туризму у в державі: безпека туристів; нормативно-правова база у галузі туризму та курортів; розвиток туристичної інфраструктури; удосконалення системи фахової

підготовки фахівців з туризму; маркетингова політика формування туристичного іміджу держави [2].

Завдання розроблення стратегічного механізму сталого розвитку туризму в Україні та в територіальних громадах регіонах зокрема у після воєнному розвитку туризму нашої країни є дуже актуальним.

Для реалізації стратегії розвитку сталого туризму в територіальних громадах регіонів держави необхідно враховувати такі фактори, як природні умови, культурні традиції, історичні та архітектурні пам'ятки, інфраструктуру та інші елементи туристичної індустрії. Крім того, важливо враховувати потреби місцевого населення та забезпечити їхню участь у розвитку сталого туризму в територіальних громадах, що сприятиме створенню нових робочих місць та підвищенню рівня життя населення.

У після воєнному розвитку туристичної галузі в Україні виникає необхідність в розробці і прийнятті нової стратегії сталого розвитку туризму в країні на основі застосування таких підходів:

1. Розвиток екологічного туризму, який буде сприяти збереженню природних ресурсів та розумному використанню природних ландшафтів.
2. Розвиток пізнавального туризму, який буде сприяти збереженню історичних та культурних пам'яток та сприяє розвитку культурного життя регіону.
3. Розвиток соціального туризму, який буде сприяти залученню до туризму осіб з обмеженими можливостями, молоді та людей похилого віку.
4. Розвиток видів активного туризму, який буде сприяти залученню до подорожей учнівської молоді та студентів.

Застосування цих підходів сприятиме збереженню природних та культурних ресурсів, забезпечить підвищення якості туристичних послуг та збільшення кількості туристів, що відвідують регіон, а також позитивно вплине на соціально-економічний розвиток території громади і регіону.

Узагальнюючи, стратегія сталого розвитку туризму є важливим інструментом у соціально-економічному розвитку територіальної громади і регіону в цілому.

Отже, для успішної реалізації стратегії сталого розвитку регіонального туризму у після воєнний час в Україні необхідно враховувати особливості туристичного потенціалу кожного конкретного регіону держави та залучати до процесу сталого розвитку туризму всіх зацікавлених сторін – місцеву владу, бізнес-середовище, туристичні організації, громадськість та інші.

Крім того, важливо пам'ятати, що сталий туризм – це довгостроковий процес, а не одноразова подія, тому стратегія має бути

гнучкою та піддається постійному оновленню та коригуванню в залежності від змін у соціально-економічних та екологічних умовах. Тільки таким чином можна забезпечити сталість розвитку туризму та збереження природних та культурних ресурсів на довгострокову перспективу

Отже, стратегія розвитку сталого регіонального туризму має велике значення для збереження природних та культурних ресурсів, забезпечення економічного розвитку територіальної громади, регіону та підвищення якості життя місцевого населення. Для її успішної реалізації необхідно враховувати особливості кожного конкретного регіону та залучати до процесу сталого розвитку туризму всіх зацікавлених сторін. Стратегія має бути гнучкою та постійно піддається оновленню та коригуванню в залежності від змін у соціально-економічних та екологічних умовах. Тільки таким чином можна забезпечити сталий розвиток регіонального туризму та збереження природних та культурних ресурсів на довгострокову перспективу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Доктрина сталого розвитку. URL: <http://semenets.soborna.org.ua> (дата звернення: 07.11.2024).
2. Про схвалення Стратегії розвитку туризму та курортів на період до 2026 року : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 16.03.2017 №168 URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/168-2017-p> (дата звернення: 07.11.2024).

Л. В. Субботіна, І. С. Зігунова

*Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка*

ВИКОРИСТАННЯ ПРИРОДНИХ ТУРИСТИЧНИХ РЕСУРСІВ В ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКСКУРСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Розглянуто значення природних туристичних ресурсів України для розвитку екскурсійної діяльності, зацентовано увагу на потенціалі різних регіонів. Підкреслено важливість природоохоронних об'єктів, санаторно-курортного туризму, спелеотерапії та екотуризму. Особлива увага приділена Карпатському регіону, Закарпатській та Вінницькій областям як провідним туристичним напрямкам. Висвітлюються можливості рекреації, оздоровлення та культурного пізнання, які сприяють збереженню природної та культурної спадщини України.

Ключові слова: *природні туристичні ресурси, екскурсійна діяльність, екотуризм, історико-культурні пам'ятки, зелений туризм, рекреація, бальнеологічні ресурси*